

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертация на тема:

"ХАРАКТЕРИСТИКИ НА САМООЦЕНКАТА ПРИ ДЕЦА, СКЛОННИ КЪМ АГРЕСИЯ В УЧИЛИЩЕ"

Автор: Христос Дувлос,

докторант към Катедра „ПСИХОЛОГИЯ“

в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Философски факултет

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,

Професионално направление: 3.2. Психология – Педагогическа и

възрастова психология

Научен ръководител: доц.д-р Иван Кръстев

Получени материали: дисертационен труд, автореферат

1. Данни за дисертанта:

Христос Дувлос е от онези професионалисти, които убедително съчетават добра теоретична подготовка, обществено полезна дейност и творчески път, подчинен на хуманната кауза да помагаш на другите. Роден в Гърция, през последните 2 години живее и работи като служител в Министерството на културата в град Атина. Завършил е „Информационен мениджмънт“ в Департамента по администрация и икономика на Източна Македония и Тракия през 2015 г. Продължава образованието си в две магистърски програми - „Компютърни системи и управление“ на Департамента по компютърни науки в Техническия университет в София и магистърска програма „Специално образование“ на Департамента по образователни науки в Университета в Никозия в периода 2015-2017 г. Докторант е в катедрата „Психология“ на Югозападен университет

„Неофит Рилски“ от 2017 г. Говори български и английски език и има отлични компютърни умения.

2. Данни за докторантурата

След прегледа на получената документация на Христос Дувлос, докторант на към Катедра „Психология“ в ЮЗУ „Св.Неофит Рилски“, Философски факултет, считам, че предложените за рецензиране документи са коректно изготвени. По процедурата не се констатира нарушения, съгласно Нормативната база за придобиване на научни степени в Р България и в ЮЗУ.

Мога да направя недвусмисления извод, че при реализацията на процедурата по разработване и защита на дисертацията няма допуснати нарушения.

3. Данни за дисертацията и автореферата.

Актуалността на темата не подлежи на съмнение. Търсенето на работещи модели за преработка на агресивните прояви на подрастващите е свързано с факта, че девиантните прояви в училищна възраст придобиват все по-голямо значение.

От своя страна обвързването на агресията със самооценката е необходимо условие за разкриване на нейната същност, на причините за появата ѝ, начина на протичане и за алгоритъма за овладяването ѝ.

Дисертационният труд е с обем 133 страници и съдържа увод, пет логически свързани раздела, приноси, препоръки, насоки за бъдещи изследвания и приложения. Използваната литература включва 100 заглавия на английски и гръцки, адекватни на избраната проблематика. Текстът включва 50 броя таблици и 39 графики. В съдържателно отношение текстът е структуриран според изискванията за дисертационен труд, налице са елементите на добре структурирано и

изпълнено изследване, което е достатъчно представително като извадка, като подбор на инструментариум и с подходяща статистическа обработка.

В увода Христос Дувлос представя актуалността на проблема и социалната му значимост. Направеният кратък обзор е тематично съответстващ на разглежданата проблематика. Независимо от малкия обем, в увода са налице предметът, обектът, целта и задачите на разработката.

Втората част на дисертационната разработка е именувана като „Литературен преглед“. Докторантът операционализира основните понятия, свързани с агресията, сравнени с близки такива. Анализът на представените теории е коректен и смислово съотнесен към видовете агресия и факторите, които ги провокират. Акцент в структурата на раздела е взаимовръзката между агресия и социални мрежи, както и между агресия и самооценка, каквато е заявката в темата на дисертацията. В края на раздела са представени около 30 методики за изследване на агресията и самооценката.

Считам, че това описание съответства на съдържанието по-скоро на втори, а не на първи раздел.

В трети раздел „Методология“ е представена организацията на емпиричното изследване с коректно формулирани задачи, хипотези и инструментариум. Така представената цел се нуждае от прецизиране. Методиката на изследването включва – 5 компонентна процедура – предимно въпросници – на Розенберг за самооценката, тест за себеефективност, за агресия, за виктимизация и демографски характеристики. Считам, че този комплексен подход е гаранция за достоверност на получените резултати.

Обектът на изследването включва 248 лица в средна училищна възраст. Анализите на данните са направени със съвременни статистически методи и са добре визуализирани таблично и графично.

В раздела „Резултати от проучването“ са описани коректно получените данни. Правят добро впечатление уменията на докторанта за аналитични разсъждения и подходящи обобщения. Едни от основните изводи от изследването са, че полът детерминира проявите на агресия, но не и самочувствието; високото самочувствие е обвързано с агресивните прояви; не е задължителна зависимостта на агресивните прояви от семейната структура.

В раздела „Изводи“ се търси релация между авторовите констатации и изводи на докторанта и резултати от сходни проучвания. Формулирани са и кратки препоръки за превенция на агресивните прояви сред подрастващите.

Генералният извод е, че дисертацията съответства на изискванията за такъв тип научна разработка, тъй като е оригинален научен труд в евристично проблемно научно поле.

Авторефератът коректно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

4. Научни приноси

В теоретико-приложен план могат да се открият следните научни приноси:

Докторантът прилага холистичен, аналитико-интерпретативен подход при определянето на теоретичната рамка на релацията „самооценка – агресия“. Ясно разграничава факторите, детерминиращи на

агресивното поведение на подрастващите като очертава принципите на формиране на самооценката им.

Големината на експерименталната извадка, прецизният статистически анализ на получените данни и мащабът на емпиричното изследване, го определят като представително по отношение на самооценката и агресивното поведение на подрастващите в Гърция. Това е основание да се изведат и структурират модели за интервенция и превенция на агресията и да се разработят механизми за обучение и подпомагане на децата и техните семейства с цел подкрепа и изграждане на адекватно взаимоотношение в съответната среда.

Получените резултати са основа за верифициране на психологически профил на непълнолетния агресор в Гърция. Доказва се ролята на изследването агресията и самооценката като основа за структуриране на модели за интервенция и превенция на проблемното поведение на младежите и девойките и разработването на механизми за обучение и подпомагане на децата и техните семейства с цел подкрепа и изграждане на адекватни взаимоотношения в актуалната социална среда.

Резултатите от направените проучвания дават основание за обобщения и препоръки, които могат да се използват в бъдещи изследвания.

5. Бележки, въпроси, препоръки.

Бих препоръчала на докторанта на основата на дисертационното изследване да представи на широката научна общност монографичен труд, който би имал несъмнен научен и практически принос.

6. Публикации и участия в научни форуми.

Списъкът с публикации съдържа 4 броя, 2 от които са в съавторство, издадени на английски език, които съответстват на темата на дисертационното изследване.

7. Заключение.

В заключение считам, че дисертационният труд е прецизно научно изследване и убедено ще гласувам „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в Област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.2. Психология – Психология на образованието и развитието на Христос Дувлос.

03.05.2021г.

Подпис:

Гр.В.Търново

/проф.д-р Велислава Чавдарова/